

nogle af de stærkest beskfttede Industrier selv have anset om at blive fri for Beskfttelsen. Der er neppe Nogen, der beskfttes saa stærkt som Smedkerne, men disse bade selv om at blive fri for Beskfttelsen; thi de kunde i nogen Tid ikke skaffe Arbeidere til at udføre det Arbejde, de ønskede, og Smedfemestrene vare nødte til at kjøbe mange af de Artikler, her var Spørgsmaal om. Det blev oplyst, at vi undertiden stode os bedre ved at betale dem, som gjorde den Slags Ring, for Ingenting at gjøre, og i Stedet for betale Arbejdet gjort ved Maskiner i Udlandet. Det, vi altsaa lagde Bægt paa, var at slippe for disse store Tab, der ere forbundne med den nuværende Ordning. Det var det, som vi vare enige med den tidligere Finantsminister om og i det Besætteligste enige med Landsstinget om; det har den nuværende høitærede Finantsminister ikke givet os det Mindste af. Nagtet man ganske vist ikke kan vente, at denne Lov vil faae nogen stor praktisk Betydning i Dieblisset, saa maa det dog være mig tilladt et Dieblis at omtale de enkelte Bestanddele, hvortaf den bestaar. Jeg tilstaa, at naar jeg tidligere har erklæret mig enig i Noget af det, som her foreligger, saa har det, i det Mindste fra min Side — og jeg tror ogsaa fra Andres Side — været en Indrømmelse, som jeg gjorde fra mit Standpunkt. Dette gjælder næsten alle Artiklerne. Men der er dog en enkelt Artikel, hvormed jeg senere har faaet den Opfattelse — den Gang havde jeg ikke et saadan Opfattelse deraf —, at jeg gjerne den Dag idag vilde tage den, selv om den kom ganske isoleret. Jeg sigter herved til Raffetolden. Beregninger, som ere gjorte gjældende, ikke blot hos os men ogsaa andesteds, og Erfaringer, som man har gjort andesteds, f. Ex. i England, have bragt mig til at forandre den Anskuelse, som jeg engang havde, nemlig at Raffetolden var en af de hensigtsmæssigere Toldsatser paa almindelige Forbrugsartikler, hvor der dog ikke gik Saameget i Studerudbud, idet Betalingen derfor dog ligefrem gik ind i Statskassen. Nu er jeg imidlertid kommen til et noget anden Erkjendelse. De forskjellige Grunde, som tale for at nedsette Raffetolden, tale maaste nok i endnu højere Grad for at nedsette Sukkertolden, navnlig fordi Sukkertolden er saa høj, endogsaa nogle og fyrgetyve Procent af Sukkerets Værdi. Heraf slyder mangfoldige Ulemper af den forskjelligste Art, og naar der betales saa stor en Del af Værdien, saa bliver det, som Statskassen faar, ogsaa let derved mindre. Jeg indrømmer imidlertid, at det, som jeg den Gang kun gik ind paa, for derved at opnaa Enighed i Udvalget, er Noget, som nu staar for mig som et Gode, og hvis den høitærede Minister nu vil nedsette Raffetolden alene, saa vil jeg med den største Fornøielse tage derimod. Jeg maa maaste endnu først omtale en anden Artikel, som jeg ogsaa gjerne vilde tage ind, og skulde jeg have noget Haab om, at der

skulde komme Noget ud af vore Toldforhandlinger i Nar, saa er det en Artikel, som jeg vil anbefale det høie Thing at have sin Opmærksomhed henvendt paa; det er en Artikel, som der er særlige og eiendommelige Grunde til at vedtage for sig. Jeg sigter herved til Salt; desangaaende er jeg altsaa ikke enig med det ærede Medlem for Sorø (Zauber). Jeg tror ikke, der er nogen Fare for, eller at vi gjøre nogen videre Skade ved at tage Salttolden for sig. Vi læse jo i Aviserne og høre fra mange Sider, at der er store og berettigede Interesser, — Interesser, som vi ikke maa krænke, — der fordrer, at Salttolden bliver hævet. For saa vidt som jeg forstod den høitærede Minister ifjor, saa var en Ophævelse af Salttolden Noget, som han vilde gaa ind paa uden en tilsvarende Forhøielse, og naar man derfor tog dette Punkt frem for sig, saa kunde det maaste være, at det kunde være Noget, som man kunde blive enig om. Jeg skal være villig til at følge det ærede Medlem for Sorø og tage Ost med — en ganske lille Forbindelse er der maaste virkelig her med Salttolden — og jeg tilstaa, at er der noget af den høitærede Ministers Argumenter, som forekom mig at være urigtigt, saa var det hans Argument med Hensyn til Ost. Hans Argument med Hensyn dertil var i Et og Alt fuldstændig urigtigt og modsat det rette og virkelige Forhold. Ostpriserens Forhøielse er Spørgsmaalet, og det gjælder netop ikke den Ost, der indføres; Spørgsmaalet er slet ikke om at indføre simpel Ost og besfatte den, men det gjælder meget mere den Ost, der ikke indføres. Det, at der er Told paa simpel Ost, det fordyrer den simple Ost, der produceres her i Landet, og det gjør netop, at den simple Ost ikke indføres. Den høitærede Minister oplyste os om, at det kun var smaa Kvantiteter simpel Ost, der indførtes, men det er netop det, der gjør Ostetolden til Noget af det Værste, vi have. Jeg har hørt en Sagkyndig sige, at han havde udregnet — og jeg har stor Agtelse for hans Beregninger —, at Husmændene og Arbejderne betalte, jeg tror det var henved 2 Mill. Kr. i den Anledning. Dette gjælder ganske vist neppe, saaledes som Priserne staa nu, men det gjaldt for nogen Tid siden. Hele Ostetolden indbringer Statskassen vel 100—150,000 Kr.; men han søgte at vise mig, at da man paa lagde denne Told, udøvede den en stor Indflydelse paa Ostpriserne over hele Landet til Fordeel for mange andre Mennekter, men ikke for Statskassen. Man har ganske vist ogsaa set i, at navnlig Produktionen af simpel Ost ikke er fordelagtig, og de, der kjende det Slags Forhold ville vide, at det er et Spørgsmaal, om det betaler sig at lave simpel Ost i Stedet for at føde Svin med Mælken. Det kan gjerne være, at det er galt ikke at give Svinene den, saa at Ostetolden forølder et stort Nationaltab. Man har ophævet en saadan Told i Sverrige, og hvad var Følgen deraf? Følgen var den, at man indførte